

πού ξέρουμε πώς καὶ δ' Ἀνδρεαδης ἔγραψε στὴν καθαρεύουσα γιὰ παρόμοιους λόγους, ἀντὶ ἔγραφε γιὰ μᾶς δὲ κ. Χ. ποῦ τὰ ξέρει ὅλ' αὐτά, δὲ θὰ ἔξεφραχε τὸ θαυμακόμο τοῦ τέχνας γιὰ τὸ πραξικόπημα τοῦ Ροΐδη. Τὸ ἔκαμε δύως γιατὶ ξέρει πῶς στὸν κοσμάκη πιάνουν τέτοια κόλπα θεατρικά.

* * *

Δὲ λείπει ἀπὸ τὴν μελέτην τοῦ κ. Χ. οὕτε τὸ κλασικὸ ἐπιχειρηματικό, πῶς χωρὶς τὴν καθαρεύουσα τὸ ἔθνος δὲ θὰ μποροῦσε νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τὴν ἀρχαῖα φιλολογία.

Τέλος πάντων τὸ βιβλίο τὸ συνιστοῦμε θερμότατα στοὺς τυφλούς, γιατὶ περιέχει ἀληθινὰ ὅλα τὰ καταλλῆλα γι' αὐτοὺς ἐπιχειρήσαται. Καὶ εἶναι φυσικό οἱ πρόμαχοι τῆς καθαρεύουσας νὰ ἔχουν συμπάθεια καὶ νὰ ἐργάζονται γι' αὐτὴν τὴν τάξη τῶν ἀνθρώπων, ἀρρών τὴν ἐδημιούργησαν κύτοι καὶ οἱ προκάτοχοι τούς.

ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΣ

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ

'Απ' τὴν ματιά, ποῦ μοιάζει
Σὰν ἀτσαλένιου μαχαιριοῦ λεπίδα,
Κάποια νυχτιά, ποῦ σ' είδα,
Στὰ στήθια μου γεννήθην ἑνα μαράζι.

Καὶ θέριεψε κι' ἀπλώθηκε ὡς τὸ νοῦ μου
Πύρινη λάδα κι' ἀσβεστη, ποῦ κατεί
Τὴν δύναμην τοῦ λογισμοῦ μου.
— "Ω, κάποια θλιψὺ ἀλλιώτικη μέσα μου! διγκαλαίει!

Κι' δὲ δέ φέρνει δὲ νοῦς μου ἐμπρός μου
Βουβόν, μὲ τὴν ματιὰ ἀναμένη,
Σὰν τὴν χαλαστρὰ Μοῖρα ἐνδὲ αἰθέριον κόδσμον,
Ποῦ κάθε ρείπιο τρόπαιο πάνου στὰ ρείπια σταίνει

Μὲς στὴν θλιψμένην ὥρα
Τοῦ χαλασμοῦ φῶς ἀπαλὸ δὲ λάμπει,
Μόνον μὲν ματιὰ σου ἡ ἀτσαλένια τώρα
Διώχνει καὶ τὰ στερνὰ τοῦ νοῦ μου θάμπη.

Κι' ἡ Χίμαιρα δεν εἶσαι πιά, ποῦ φέρνει
Ρόδινην δύψη στὰ δνειρά, στὸν πόθο.
Εἶσαι μὲν γινακά, ποῦ ἀπ' τὴν ζωὴ μὲν σέρνει,
Κι' δὲ δάκερην σὰν μιὰ φωτιὰ μὲς στὴν καρδιὰ σὲ
[νοιάθω.

ΗΛ. Π. ΒΟΥΤΙΕΡΙΔΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ
ΗΛΙΘΙΟΠΟΥΛΕΙΟΥ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑΣ

Α' Μέλος. Εἰεν τὶ σιγάτε; Η τὸ σοβαρὸν τῆς γενησομένης τελετῆς ὅμας προκατεῖληφε; Εἰπὲ ἀστερὸν τι, ὡς φίλε Ἀμομφάρετε.

Β' Μέλος. (Ἀμομφάρετος) Οὐκ ἀν ἐσίγων εἰ ἡ δυναμὴν λαλεῖν πλὴν οὐ δύναμαι καὶ γὰρ τὴν ἡμέραν πάσσαν ἐν τοῖς τοῦ Φθειρῆ καφετεῖοις λογίδρια ἔξεφώνουν Φθειριώτου κελεύων σανίδων ἀψασθεῖ ἐάν καὶ δεύτερον ὅμας ἀνέγκη περιστῆ. 'Αλλ' ίδου πρέδρος.

Μιστριώτης (μπαίνων). Ω χαίρετε φίλοι ἐταῖροι καὶ σὺ θρόνε εὔξεστι προεδρικὲ καὶ σὺ γε λάσανον δὲ πρότερον ἀντιπρόσωπος ἐμὸς ἐνταῦθα καθῆσο, τὰ νῦν δὲ τοῦμῷ λάρυγγῃ ἐπικουρήσεις. ('Αναβάνει στὸ βήμα). Περηφλόθον, ὡς φιλόμουσος, δμήγυρις ἦν ἀγγελίαν τερψίθυμον ἡμῖν ἀγγείλω. 'Εβαδίζον τὴν ὄδόν Πατησίων εὐθὺ οὐρητηρίων τῶν παρὰ Μουσείον εἰπτα λαθῶν ἐμαυτὸν — ἔνθους γὰρ ἐν τῇ ὁδῷ ἐγενόμην — εἰς τὸ τοῦ 'Αρεως πεδίον γίγνομαι. 'Ἐνταῦθα δὴ ἀνὴρ Ἀχιλεὺς Χηνέης δ τῶν Ἀτθίδων ραψῳδὸς μυίας κάπτων ὡς μακρόθεν ἐθεάσατό με διὰ ταρχαῖον καλλος Ἀτθίδα με ἡγησάμενος προσηλθεν ἐγγὺς καὶ ἡσπάσατο με. 'Εμὲ δὲ εὐθὺς ἡ θεία μανία ἀνήσι καὶ ἐν ἐμαυτῷ ἐγενόμην καὶ εἰς λόγους αὐτῷ ἥλθον. Οἰκανοτρόφησας οὖν τὸν λόγον εἰς τὸ γλωττικὸν ζήτημα τὸν ἄνδρα πρῶτον μὲν ρήμασι ποιητικοῖς κατεκήλησα εἰτα δὲ ὑποσκελίσας Χατζείδακείω σοφίσματι κατέβαλον, ἵνα δὲ μὴ μακρηγορῶ ἐπεισα αὐτὸν καθαρευούσῃ χρῆσθαι καὶ τοὺς Ἀττικοὺς ὑμεῖς ἐν οἷς πρῶτος ἐγὼ ὑμνηθήσομαι διὰ τοὺς οὓς ἐμόρχησα μόχθους.

Καὶ μὴν δὲ Χηνέης ὑπὸ τῶν προσπόλων ἀγεται.

Χηνέης. Κεχαρέτισμαι ὅμας συγχωρῆτε δὲ εἰ σολοικῆς νεωφύτιστος γάρ.

Οἱ ἑταῖροι μαζί. Ἐλευσεύ! Ἐλευσεύ!

Ζῆθι, Ζῆθι Χηνέη Ἀχιλλεύ!
Νῦν δὴ κροτείτω πᾶς τις τῷ χερε
καὶ σὺ ὡς Χηνέη τὴν κόμην σου κετρε
κι' ἐλθὲ μεθ' ἡμῶν
νὰ πίης ζωμὸν
καλὸν ἐξ ἀριδός.

Διὰ τὴν ἀντιγραφὴν
ΝΤΑΒΑΝΟΣ

Ἔρθε αὐτὸς ζητάει σκοινὶ μακρού, γιὰ νὰ τὸ ρίξει τοῦ Δάρηνη αὐτὶ νὰ τὸν ἀνεβάπτει τραχώντας τον. Μὲ σκοινὶ δὲν ἡταν πυγμένας ἡ Χλόην δύως ἀρρώστησε τὴν κούμενοι στὴν ἀκρη τραχούσαν κι' δὲ Δάρηνης ἀνέβηκε ἀκολούθωντας μὲ τὰ χέρια τὴν κορδέλλα. "Επειτα, ἀφοῦ ἔσυρχεν καὶ τὸν κακότυχο τράχη μὲ σπασμένα καὶ τὰ δύο κέρκτα (τόσο τὸν ἔσδικήθηκεν ὁ νικημένος τράχης) τὸν χαρίζουν στὸ γελαδέρη γιὰ τὴν κούμενη ποὺ τοὺς ἔδωκε· κι' ἀπορρίζουν νὰ εἴπονταν φέματα στοὺς δικοὺς ὅτι δέντρον ἔστι τὸν ἀκραξέαν λύκοι, ἀν τὸν ἀναζητοῦσε κακένας. Κι' αὐτοὶ ἀφοῦ γύρισαν πίσω ξέταξαν τὰ κοπάδια τους· καὶ σὰν εἶδαν τὸν πάντας ἔδοσκαν ησυχα καὶ τὰ πρόβκτα καὶ τὰ γιδιά, καθητσαν σὲ κούτσουρο βελανιδίδις καὶ κύταγαν μήπως σὲ κακένας μέρος τοῦ κορμοῦ του ματώθηκεν δὲ Δάρηνης ὅταν ἔπεσε. Δὲν εἶχε πληγωθεὶ καθόλο, οὐτε εἶχε ματώσει, μὲν ἡταν γεμάτος χάμαις καὶ λάσπη καὶ στὸ μαλλιά καὶ στὸ ἄλλο κορμό. Γι' αὐτὸς ἀπορρίσασαν νὰ λουστεῖ, προτοῦ οὐτε τὸν πόνιον της δένειραν νὰ εἴπω. "Αρχ γε μαχιμόδιαν εἶχε φέτε ἡ Χλόην προτοῦ νὰ μὲ φιλήσει; μὲν πῶς δὲν πέθενε; Πῶς λαζαοῦν τ' ἀγηδόνια καὶ τὸ σουρκόλι μου σωπαίνει! πῶς χοροπηδοῦν τὰ κατεσκία κ' ἐγώ καθουμούσι! πῶς λουλουδίζουν τ' ἀνθιτα κ' ἐγώ στεφάνια δὲν πλέκω! Τὰ γιούλια κι' δὲν κακεύνθος ἔσθιζουν, κι' δὲ Δάρηνης μαραζεται! ἀφε γε κι' δὲ Δάρκωνας πιὸ ἐμορφος ἀπὸ μένει θὲ φανεῖ;

Τέτοια ὡς κακύμενος δὲ Δάρηνης ἔπασχε κι' ἐλεγε, γιατὶ πρώτη φορὰ δοκίμαζε τοῦ ἔρωτας τις δουλιές καὶ τὰ λόγια.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η'
Μὲ δὲ Δάρκωνας δὲ Γελαδέρης ἔρωτεμένος μὲ τὴν

,,ΜΑΚΕΔΟΝΙΚΗ ΔΙΟΓΡΑΦΙΑ"

Τὸ περίφημο φιλολογικὸ περιοδικὸ τῆς 'Αγγλίας Αθεναεύπολις, κρίνοντας τὸ τελεφταῖο βιβλίο τοῦ Abbott, γράφει τ' ἀκόλουθα (19 τοῦ Σεπτεμβρίου 1903).

«Μερικὰ τραγούδια καὶ παραμύθια είναι καταχωρισμένα ἐλληνικά, μαζὶ μὲ συλλογὴ ὑπὸ νιώσματα, λιανοτράγοιδα, κι' ἀποσπάσματα ἀπὸ χερόγραφα γιατροσόφια. ο' Αφτά μεγαλώνουν σημαντικὰ τὴν ἀξία τοῦ βιβλίου, εκεῖ δεῖχνουν τὴν διαφορὰ τῆς ἀληθινῆς καὶ φυσικῆς γλώσσας ἀπὸ τὸ κατάψυχο βαρβάρισμα (jargon) τῶν ἐφημερίδων, τὸ τεχνητὰ παραγιομισμένο μὲ κλασικισμούς μιστονόσητους καὶ μὲ λέξεις καὶ κλίσεις ἀμεταχειρίστες, ποὺ πτόσο μᾶς ἀηδίασαν ἐναντίον τῆς νέας ἀληθινικῆς».

Καὶ τὸ Saturday Review, ἀλλο περίφημο περιοδικὸ τῆς 'Αγγλίας, παραβάλλει τὴν καθαρέσσαν μᾶς μὲ τὴν ἀρματικὴ καθαρέσσαν, ὄνομάζοντας γελοιογραφίας καὶ τὶς διό.

“Οπου είναι φανερὸ πῶς δὲ πολιτισμένος κόσμος ἔρχεται σιγά σιγά νὰ μαρίζεται τὴν γλωσσικὴ ἀγυρτεία.

Κ. ΤΕΦΑΡΙΚΗΣ

Ο ΓΥΝΑΙΚΟΚΟΣΜΟΣ

Η ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΩΝ

Ἐχω μὲν ἔγω ἔτα λόγον σπουδαιότατον νὰ μηνικακῶ ἔναντίον τοῦ ἀγαθοῦ καὶ ἀκάνον κ. Μιστριώτη, ἀφοῦ μὲ τὰ καμώματά του τὰ πατριωτικὰ μοῦ κατεβρέχθισε ἔτα ἄρρενο μον. Ο φίλατος «Νουμᾶς» τὸ εἰχε προαναγγείλει πρὸ δένδρου περίπου μηρός, ἀλλὰ δὲν τὸ ἔδημοσίενος. Κι' δταγ τοῦ παραπονέθηκα μὲν αὐτό, ποῦ τὸ πῆρα — δὲν σᾶς τὸ κρύβω — καὶ γιὰ περιφρόνησο, δ «Νουμᾶς μὲν ἀπάντηος :

— «Μὰ τὶ φταιμε μεῖς, φιλάτη 'Αροδαφνοῦσα, μὲν δὲ κ. Μιστριώτης κατέσχε τὸ «Νουμᾶ» καὶ δὲν ἐπιρέπει καὶ σ' ἄλλον νὰ μαλήσῃ ;»

Ανωτέρα βία λοιπόν! Τί νὰ γίνη; Κι' δμας ἐκεῖνο τὸ ἄρρενο μου ἥθελα πολὺ νὰ δημοσιευθῇ, γιατὶ σὲ κεῖνο μιλοῦσα γιὰ δυὸ κυροὶς μας, δυὸ φαινόμενα περιεργότατα τοῦ κοινωνικοῦ μας δρίζοντος, τὶς κυρίες Μανόρου-Βαλαωρίτη, ποῦ ἐθνοίσαν τὴν περιουσίαν τους γιὰ νὰ σώσουν τὴν τιμὴν τῶν συζύγων τους, σὲ τέτοια ἀπορρίψαντας τὸν πόνον της καταβοτόμαρο γιὰ νὰ κύψει ποδήματα, ἔνα μουσκάρι ἀποκομμένο καθέ χρόνον ὡς ποῦ λίγο ἔλειψε μαχημένος δ Δρύαντας ἀπὸ τὰ χαρίσματα νὰ στεξεῖ τὸ γάμο. Μὰ σκέφτηκε ἔτι τὴν κορασία δέξιες καλήτερο γαμπρό κι' ἀπὸ τὸ φόβο μήπως σὲ φωνεωθεῖ κακιά φορά, τοῦ λάχουν ἀγιαστρεύεται συμφορές καὶ τὸ γάμο δρήνηθηκε καὶ συχώρεση. Ζήτησε κι' ἀπὸ τὰ ταμένα καρίσματα παρατήθηκε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ'

Αφοῦ λοιπόν καὶ δεύτερη φορὰ γελάστηκε δ Δάρκωνας στὴν ἐλπίδα του καὶ τοῦ κάρκου ἔχασε τὰ καλά τυριά, σκέφτηκε ν' ἀρπάξει τὴν Χλόην μὲ τὰ χέρια του στὸν τὴν βρεῖ μονάχην· καὶ σὰν παραμόνεψε, ὅτι μέρα μὲ τὴν μέρα πήγανταν τὰ κοπάδια στὸ πόνιον τὴν μιὰ μέρα δὲ Δάρηνης καὶ τὴν ἀλητή το κορίτσι, μηχανεύεται πονηριά, ποῦ ταίριαζε σὲ βοσκό.

(Ακολούθει)

τῶν συζύγων τους, γιὰ νὰ σφύσῃ τὸ τοῦ τον—
εῖσι τοὐλάχιστο ἀκούσα νὰ λέγῃ καποτε μιὰ κνοῖα
τῆς δευτέρας κατηγορίας.

«Ἄσ εἶναι! Πάει καὶ αὐτὸ μαζὶ μὲ τόσα ἄλλα γιὰ
νἀποδειχθῆ, ἀκόμα μιὰ φορά, πῶς διασκαλισμός,
ὅπως ἔλεγε ἔνας ονυεργάτης τοῦ «Νουμᾶ», πνίγει
κάθε ἐκδήλωσιν ζωῆς, κάθε γενναῖαν σκέψιν ποὺ
ἡμποροῦσε νὰ ξεβγῆ ἀπὸ τόσους ἐγκεφάλους ἐν ἐνερ-
γείᾳ διαρκῶς ενδισκομένους—καὶ ἐντοῦ τοὺς ἀνρδι-
κοὺς ἐγκεφάλους, γιὰ νὰ μὴ παρεξηγηθῶ.

* *

«Ἄφοῦ δὲν ἐδημοσιεύθηκε τὸ ἀρθρό σας, κοί-
μασιν οἰς οἴδε Μιστριώτης, δὲν μᾶς γράφετε τίποτ'
ἄλλο; Γιὰ τὴν γλώσσα τῶν γυναικῶν; Γιὰ δι, τι
ἄλλο, ἐπὶ τέλους, θέλετε;

Νῦν διαπατήσω στὸν φίλατο τοῦ Νουμᾶ καὶ νὰ τοῦ
πῶ.... Μὰ τί νὰ τοῦ πῶ; Γιὰ τὴν γλώσσα ποὺ μι-
λοῦν οἱ γυναικες μας; Καὶ μπορεῖ νὰ εἶναι αὐτὴ
ἄλλη ἀπὸ τὴν γλώσσα τῆς Καρδιᾶς καὶ τῆς Ἀλήθειας,
ἀπὸ τὴν ζωτανή, τὴν ἐδυτική μας γλώσσα, ποὺ τὴν
ἀκούσαμε ἀπὸ τὶς μαννάδες μας καὶ ποὺ θὰ τὴν μι-
λήσουμε στὰ παιδιά μας; Ἀπὸ τὴν γλώσσα ποὺ κι'
δοσες ἐσπουδάσαμε στὰ σχολεῖα καὶ ἐδηλητηριασθήκαμε
μὲ τοῦ σχολαστικοῦ τὸ φαρμάκι, ποὺ κι' δοσες
ἀνατραφήκαμε μὲ μπόννες καὶ μὲ γκουβερνάτες καὶ
ψευτοπαταγαλλίζουμε μπροστὰ στὸν κόσμο Φραντσέ-
ζικα καὶ Ἐγγλέζικα, δὲν μποροῦμε νὰ τὴν ξεχάσουμε
δὲν μποροῦμε νὰ τὴν ἀρνηθοῦμε, διαν ἔρχεται στιγμὴ
νὰ φανερώσουμε τὴν ἀγάπη μας, τὴν στοργή μας,
τὸν πόνον μας καὶ τὸ μῖσος μας ἀκόμα;

«Ἡ γυναικα, ἡ Ρωμιά—πφ! πρόστυχη λέξις!—
διαν βγάλη τὴν προσωπίδα ποὺ τῆς ἐφόρεσε δὲ φευ-
τοπολιτισμός, δὲν ξέρει ἄλλη γλώσσα ἀπὸ τὴν γλώσσα
τὴν ζωτανή. Καὶ νὰ σᾶς πῶ καὶ κάτι ἄλλο; Ἀν
ἰπάρχῃ σήμερα γλώσσα ζωτανή, ἡ γλώσσα αὐτὴ διὰ
τῶν γυναικῶν ξῆσε καὶ διὰ τῶν γυναικῶν θὰ ζήσῃ.

* *

«Ἐδιάβασα κάποιον διὰ τῆς Πριγκηπέσσα Ἀλίκη εἶπε
στὸ χορὸ τῆς κοντέσσας Ριαγκούρ:

—Τὴν ἑσπέραν ταῦτην παρετέθη γεῦμα ἐν τοῖς
Ἀνακτόροις!

—Ἴδον ἡ γλώσσα ἡ Ἑλληνική! ἐφώναξεν ἐν
θρόνῳ δικαιοδόλῳ. Ταραχόνος ποὺ ἐδημοσιεύεις αὐτὴν τὴν
εἰδησιν τὴν ἐθνικήν στὴν ἐφημερίδα του.

—Ἴδον ἡ γλώσσα ἡ δασκαλική! ἐψιθύρισα καὶ
ἔγω δειλὰ δειλά. Καὶ συνεχίζουσα τὰ δειλά μου λό-
για ἐπόρθεσα:

—Ἡ Πριγκηπέσσα Ἀλίκη εἶναι ξένη. Χθὲς
ἀκόμα μᾶς ἤλθε. Μαζί μας δὲν ξῆσε. «Οταν ζήσῃ
μαζί μας, οταν ἀναπνεύσῃ κι' αὐτὴ τὸν ἀέρα τῆς
νεοελληνικῆς ζωῆς ποὺ ἀναπνέομεν ἐμεῖς, οταν γίνη
κι' αὐτὴ Ἑλληνίδα, διαν ἔγινεν ἡ Πριγκηπέσσα Σο-
φία καὶ πρὸ πάντων οταν λησμονήσῃ, μὲ τὰ χρόνια,
τὸ δάσκαλό της καὶ γνωσίῃ τὴν καινούργια πατρίδα
της, δὲν θὰ μιλήσῃ πὰ τὴν ψεύτικη καὶ μπαλσαμω-
μένη αὐτὴ γλώσσα, ἀλλὰ θὰ κουβεντιάζῃ σὰν καὶ ἐμᾶς,
μὲ Ζωή, μὲ Ἀλήθεια καὶ μὲ Εἰλικρίνεια!

Δὲν θὰ παραξενευθῆς, ἐλπίζω, πῶς ἐπεμβαίνω
καὶ ἔγω εἰς γλωσσικὰ ζητήματα, ἀφοῦ μάλιστα θέμαι
γυναικα καὶ τὰ γλωσσικὰ ζητήματα, εἶναι ζητήματα
τῆς ἀρμοδιότητός μας. Ἀλλὰ καὶ ποιὰ ἀπὸ μᾶς τὶς
γυναικες δὲν θὰ χαρῇ οταν ἀκούσῃ τὸ μυστικό, ποὺ
μοὺ ἐμπιστεύθηκε δὲν Νουμᾶς..... οὐπὸ πάσσαν ἐγε-
μύθειαν, διτὶ τρεῖς φοιτήριες τῆς Φιλολογικῆς Σχο-
λῆς εἶναι φανατισμένες γιὰ τὴν ζωτανή μας γλώσσα
καὶ γράφουν τόσο ὁραιὰ πράγματα σ' αὐτή, ποὺ θάρ-
χουν νὰ τὰ δημοσιεύουν σὰν πάρουν τὸ δίπλωμά
τους καὶ σᾶν πάνσουν νὰ τρέμουν πρὸ τοῦ Μιστρι-
τικοῦ φάσματος;

«Ἄγ προστρέψῃ καὶ μάθε τὶς τορεῖς καὶ καλή μου δη
φίλη δηλητηρίας τοῦ Νουμᾶ, ποὺ ἐδημοσιεύεις ἐν
τόσο ζωτανὸ δημητρατάκι ἀλλοτε στὸ «Νουμᾶ», δη-
χομε τέσσαρες γιὰ τὴν ὥρα κυρίας, ποῦναι ἐνθου-

σιασμένες μὲ τὴν γλώσσα τὴν ζωτανή.

σταματήσω ἐδῶ ἀφοῦ σφίξω τὸ χέρι τῶν τεσσάρων

Ἐλληνίδων ποὺ τιμοῦν δχι μόνον τὴν γλώσσαν
τῶν μαννάδων τους, ἀλλ' ἔξαγγιζουν καὶ τὴν τόσο
διασμένης μὲ τὴν γλώσσα τὴν ζωτανή.

Η ΑΡΔΑΦΝΟΤΣΑ

ΑΠΟ ΤΟ Φ ΤΗΣ ΙΛΙΑΔΑΣ

Κι' ἔχει ποὺ διανταρόδοξος γιὰς τοῦ Πηλιά στὴ μέση
πήδησε κάτου ἀπ' τὸν γκρεμό, τότε ίσα τὸ ποτάμι
χοιμάει κυματοφούσκωτο ξυπνῶντας κάθε ρέμα,
κι' ἔβραζε κι' ἐσπρωχνε πολλοὺς νεκροὺς ποὺ στὰ νερά του
πλέχανε πλήθος, ἀπ' τὸ γιὸ σφαγμένοι τοῦ Πηλέα.
Οξω δλους τοὺς ξερούσεις ἀφτούς μὲ μεγαρητὰ σὰν τάβρος,
κι' δρυίο τὸ κῦμα φεβερὸ στὸν Ἀχιλλια τριγύρω
ἔβραζε, κι' ἐπεφτε ἐσπρωχνε τὸν ἀσπίδι, οὐδὲ μποροῦσε
νὰ βασταχτεῖ στὰ πόδια του. Μὰ τέλος πιὰ ἀγκαλιάζει
χοντρόκορμη ἀψηλὴ φτελιά, ποὺ ξεκολνᾶ ἀπ' τὶς ρίζες
καὶ συνεπαίρνει πέφτοντας τὸν δχτο, κι' ἀμποδίζει
τὸν ἀφροκυμάτιστα νερὰ μὲ τοὺς πυκνούς της κλώνους.
Τότε ἀπ' τὸ κῦμα ξεπηδᾷ, καὶ φτερωτὸ μὲ πόδι
παίρνει τὸν κάμπο ἀβάσταχτος, λὲς εἰχε γληγοράδα
σὰν τοῦ νυχτόφτερου τὸν ἀητοῦ, τὸν ἀητοῦ τοῦ κυνηγάρη,
ποῦναι πουλὶ τὸ πιὸ γοργό, τὸ πιὸ λεβέντικο δρυίο.
Ἶτοι στὸν κάμπο δρόμιζε, κι' ἀχαοῦσε ἀπάς στὰ στήθια
φρίκη δικαίως του, κι' ἐφεβγε, δεξά ζερβὰ γυρνῶντας,
μὰ πάντα διόπταμος μὲ ἀχοὺς τοῦ πλάκωνε ξοπίσω.
Κι' ἀν ίσως κάποτε ἔκανε ν' ἀντισταθεῖ, ζητῶντας
μιὰ καὶ καλή νὰ φωτιστεῖ, τάχα μπροστὰ τὸν έχουν
δλοι εἰ θεοὶ ποὺ κατοικοῦν τὰ φωτισμένα οὐράνια;
πάντα ἄγρια τοῦ πελάγωνε νεροσυρμή τοὺς ὄμρους.
Κι' ἀφτὸς καρδοστενόχωρος πηδοῦσε, μὰ τὸ ρέμα
πλάκωνε φρένιο κι' ἐτκαβε τὸ χῶμα ποὺ πατεῖσε.

Κλάφηκε τότες, τὰ πλατιὰ κοιτάζοντας οὐράνια.
«Δία πατέρα, μὰ θεὸ δὲν ξέχει νὰ μὲ σώσει
»ἀπ' τὸ ποτάμι τώρα ἐδῶ; Στερνὰ διτι πάθω ἀπ' πάθω.
»Μὰ δὲ μοὺ φταίεις ἀλλος κανεὶς θεὸς ἀπ' τὰ οὐράνια,
»μόνε μοὺ φταίεις ἡ μάννα μοὺ ποὺ μὲ γελοῦσες ἡ ἔρμα,
»καὶ μούπε, κάτου ἀπ' τὸ τειχί των ἀσπιστάδων Τρώων
»πῶς τάχα ἀπὸ φοιβόσταλτες θά σκοτωθῶ σαίτες.
»Ἄς μ' εἰχε ἄχ! σφάξει δὲν έχεις τὸν Εχτορας τὸ πρώτο ἐδῶ κοντάρι!
»Τότες κι' ἀν ἀντρας σφάζουνταν, καν θὰ τὸν σκότωνες ἀντρας.
»Τώρα γραφτό μου ἀπ' ἀτιμο χαμδ νὰ πάω στὸν τάφο
»Ζωμένος σὲ νεροσυρμή σὰ γουρουνιῶν κοπέλλι
»ποὺ σὲ χαντάκι πνίγεται περνῶντας το χειμῶνα!»

Εἶπε κι' ἐφτὺς διόπταμος κι' ἡ Αθηνᾶ κοντά του
πήγαν καὶ στέκουν, μὲ μορφὴ σὰν ἀντρες, κι' ἔτσι θάρρος
τοῦ δίνουν, μέσ' τὰ χέρια τους τὰ χέρια του κρατῶντας.
Κι' ἀρχίσε πρώτα διόπταμος νὰν τοῦ μιλάει καὶ τοῦπε.
«Γιὲ τοῦ Πηλέα, μὴ δειλιάς καὶ μὴν παρατρομάζεις,
»τὶ τέτοιος ἐμεῖς θεοὶ ἡρθαμε βοηθοῖς σου ἐδῶ στὸν κάμπο
»μὲ στέρειμο τοῦ Δία, ἔγω κι' ἡ Αθηνᾶ η Παλλαδά.
»Ἔτοι δὲν εἶναι η μοίρα σου ποτάμι νὰ σὲ πνίξει,
»μὲν τώρα θὰ λουφάξεις ἀφτός, κι' ἔσν θὰ σύρεις πίσω.
»Καὶ τώρα ἀφτή εἶναι η σύμουλη ποὺ θὰ σε ποῦμε, κι' ἀκου.
»Μὴν πάθεις πρὶν τὸν ἀνήμερο πελέκχι, πρὶν στρυμώξεις
»τοὺς Τρώες, κάθε μάννας γιὸς, μέτ' στὸν ἀψηλὸ τειχί τους,
»νὰ δὲν ξεφύγει καὶ κανεὶς κατόπι, σὰ σκοτώσεις
»τὸν ξακουσμένοντον Εχτορα, γύρνα στὰ πλοῖα πάλι.
»Νίκη, Ἀχιλλέα, θέλουμε καὶ δοξα νὰ κερδίσεις».